

Avec le soutien de l'Union européenne
Fonds européen d'aide aux plus démunis

Met de steun van de Europese Unie
Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen

POD MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE
BETER SAMEN LEVEN
SPP INTÉGRATION SOCIALE
MIEUX VIVRE ENSEMBLE

Belgisch operationeel programma voor het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen: voedselhulp, materiële hulp en begeleidingsmaatregelen **2014 - 2020**

JAARVERSLAG 2021

---

*Verordening (EU) nr. 223/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014
betreffende het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen*

Redactie: Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie,
Armoedebestrijding en Grootstedenbeleid

INHOUD

I.	Gegevens vereist voor elk jaar	4
1.	Identificatie van het jaarverslag.....	4
2.	Overzicht van de uitvoering van het operationeel programma	4
2.1.	Informatie over de implementatie van het programma met verwijzing naar de gemeenschappelijke indicatoren	4
2.1.1.	Inleiding.....	4
2.1.2.	Betrokken materiële deprivatie waarvan sprake: gebrek aan voedsel	5
2.1.3.	Identificatie van de meest behoeftigen	7
2.1.4.	Selectie van de acties.....	11
2.1.5.	Selectie van de partnerorganisaties.....	15
2.1.6.	Het controle en beheersysteem	15
2.1.7.	Informatie en communicatie	21
2.1.8.	Optimalisering van het huidige systeem en voorbereidingen voor het jaar 2022	21
2.2.	Informatie over de evaluatie van de acties die rekening houden met de artikelen 5(6), 5 (11), en, indien nodig, 5(13) van de verordening (EU) NR. 223/2014.	22
2.2.1.	Artikel 5 (6) – Het risico op dubbele financiering	22
2.2.2.	Artikel 5 (11) – Gelijkheid tussen mannen en vrouwen.....	22
2.2.3.	Artikel 5 (13) – Objectieve criteria / klimatologische en ecologische aspecten bij de keuze van voedselhulp.....	23
2.3.	Gemeenschappelijke indicatoren	26
2.3.1.	Inputindicatoren.....	26
2.3.2.	Outputindicatoren betreffende de verstrekte voedselhulp	27
2.3.3.	Resultaatsindicatoren inzake verstrekte voedselhulp	28
2.3.4.	Outputindicatoren betreffende geboden fundamentele materiële bijstand	29
2.3.5.	Resultaatsindicatoren betreffende geboden fundamentele materiële bijstand	29
II.	Verslagen voorgelegd in 2017, 2022 en finaal uitvoeringsverslag.....	30
3.	Bijdrage aan de uitvoering van de specifieke en algemene doelstellingen van het FEAD	30
3.1.	Informatie en evaluatie van de bijdrage aan de uitvoering van de specifieke en algemene doelstellingen van het FEAD, zoals bepaald in artikel 3 van de verordening (EU) nr. 223/2014.....	30
3.1.1.	Algemeen.....	30

3.1.2. Bijdrage aan de uitvoering van de specifieke en algemene doelstellingen van het FEAD 30

III. Bijlagen.....	35
IV. Bijlage: SAMENVATTING VAN DE OPMERKINGEN VAN DE BETROKKEN DEELNEMENDE PARTIJEN OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 13, PARAGRAAF 2, VAN DE VERORDENING (EU) NR. 223/2014	35
V. Lijst van gebruikte afkorting.....	35

I. GEGEVENS VEREIST VOOR ELK JAAR

I. IDENTIFICATIE VAN HET JAARVERSLAG

CCI	2014BE05FMOP001
Titel	Jaarverslag 2021
Versie	I
Jaar van het verslag	2021
Datum van het overleg met de belanghebbende partijen	21/06/2022

2. OVERZICHT VAN DE UITVOERING VAN HET OPERATIONEEL PROGRAMMA

2.1. INFORMATIE OVER DE IMPLEMENTATIE VAN HET PROGRAMMA MET VERWIJZING NAAR DE GEMEENSCHAPPELIJKE INDICATOREN

2.1.1. INLEIDING

Het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen loopt langzaam maar zeker ten einde.

Van bij de start heeft het al heel wat kilometers afgelegd. Hoewel het in de beginjaren startte in een langzaam wandel- en looptempo afgewisseld met een paar sprints, dan is dit voorlaatste jaar er zeker een van rennen geweest: het tempo van deze campagne van 2021 lag inderdaad hoog.

Terwijl de race in 2020 afgelopen had moeten zijn, heeft de gezondheidscrisis COVID-19 deze indirect verlengd en gecompliceerd: men moest de adem inhouden en de marathon voortzetten die, na de wereldwijde gezondheidscrisis gevolgd door de oorlog in Oekraïne, bezaaid was met onverwachte obstakels (toename van het aantal begunstigden, prijsstijging die leidde tot herziening van de prijzen van een groot aantal offertes, enz.)

Maar de aanhoudende en constante training sinds het begin van het programma zal zeker in zijn voordeel hebben gewerkt. Het team dat werd gevormd rond FEAD eveneens.

Hoewel de crises waarvan sprake grote gevolgen hebben gehad voor het FEAD, de begunstigden en de voedselhulp in het algemeen, heeft het FEAD zich aangepast en is het er, dankzij zijn partners, de constante dialoog met de sector en het vrijmaken van aanvullende nationale middelen, in geslaagd het hoofd te bieden en zich aan te passen aan de mondiale context door oplossingen te vinden die het fonds in staat stellen zijn hoofddoel te bereiken: de eindbegunstigden helpen door hen begeleidingsmaatregelen aan te bieden.

Tijdens dit jaar waren er talrijke successen: er werd een record gevestigd wat het budget betreft in 2021, 20 producten voor een budget van 16.995.596,17 euro. Dit record zal verpulverd worden tijdens de volgende campagne (2022) die eveneens het record zal verslaan wat het aantal producten betreft (27). Dit jaar hebben wij eveneens materiële steun kunnen voorzien, dankzij extra nationale budgetten. Deze steun werd erg gewaardeerd door de

begunstigden. Voor de eerste keer hebben wij tandpasta, deodorant, shampoo, enz. kunnen verdelen. Er werden nog subsidies toegekend aan de opslagplaatsen om de gevolgen van COVID het hoofd te kunnen bieden. De score van de audit van de BA werd behouden op 2.

Dit jaar werd niet minder dan 11.486,17 ton producten verdeeld onder meer dan 449.372 personen in nood.

Zoals elk jaar stelt de BA vast dat het FEAD een sleutelrol speelt in België, die dit jaar nog werd versterkt door de verschillende crisissen. Tijdens de crisis was het het stabiele bevoorradingselement, terwijl andere bevoorradingsbronnen soms problemen ondervonden; het FEAD vertegenwoordigt nog steeds 40 à 50 % van wat de voedselbanken in België ontvangen en soms 70 à 100 % van wat de organisaties verdelen.

Het jaar dat volgt, zal het jaar van de eindsprint worden: de marathon en de laatste paar sprongen zullen in stijl worden afgewerkt, zonder de opwarming voor de volgende programmatie te vergeten.

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de verschillende activiteiten die werden uitgevoerd tijdens het jaar 2021. Ook wordt getracht, waar mogelijk en nuttig, verslag uit te brengen over het effect dat de gezondheids crisis kan hebben gehad op de uitvoering van het fonds.

Deze activiteiten worden gerelateerd aan de gemeenschappelijke indicatoren in punt 2.3.

2.1.2. BETROKKEN MATERIËLE DEPRIVATIE WAARVAN SPRAKE: GEBREK AAN VOEDSEL

Zoals voorzien in het Operationeel Programma (OP) werden gratis levensmiddelen ter beschikking gesteld van de OCMW's en de erkende partnerorganisaties, zodat zij gratis konden verdeeld worden onder de meest behoeftigen in België in 2021.

Het programma werd ingevoerd volgens een chronologie die vergelijkbaar is met de voorbije jaren:

- **Eind 2020 - begin 2021:** start van de voorbereiding van de lijst met producten voor de campagne 2021.
Net als voor de vorige campagnes heeft het proces de procedure gevolgd die werd ingevoerd door de Beheersautoriteit (BA) voor de selectie van de producten (zie eveneens de vorige jaarverslagen).
- I. De eerste bespreking over de producten vond plaats in december 2020 met de partners, tijdens de overlegvergadering. Zij was, zoals elk jaar, gebaseerd op de feedback die de partners hadden ontvangen, samengevat in drie punten. De partners leggen de nadruk op de nood om de keuze te vergroten, diversiteit en te blijven werken aan de verbetering van de kwaliteit. Zij hebben eveneens gevraagd om de kernproducten te behouden zoals melk, sperziebonen, olijfolie, rijstsalade met tonijn en gepelde tomaten. De partners vroegen ook om kernproducten zoals melk, sperziebonen, olijfolie, rijstsalade met tonijn en gepelde tomaten te behouden.

De BA heeft dus een lijst met voorstellen opgesteld voor de partners. Dit waren de voorstellen: makreel vervangen door een ander soort vis, een ander soort bloem voorstellen (bijvoorbeeld meel om brood te maken), een ander soort pasta voorstellen, de witte bonen vervangen door een andere groente, het soort koek vervangen en ook de granen en het bereide gerecht.

Wat de leveringen betreft, heeft de BA, in samenspraak met haar partners, beslist om verder te gaan met hetzelfde systeem als bij de campagne 2017 (ter herinnering: gebruik van het forfait voorzien in de Europese verordening voor de transport- en logistieke kosten).

2. Aangezien er weinig nieuwe producten op de lijst staan, werden de voedingsdeskundigen enkel per mail geraadpleegd.
  3. Dit jaar werden 4 nieuwe producten toegevoegd aan de lijst: kip curry, chocoladepasta, speculaas en de granen in kleine knapperige ringen met honing. Er werd een virtuele marktstudie uitgevoerd. Het verwachte resultaat was een duidelijk idee te hebben van wat we in de groothandel vinden en de technische fiche van het product te kunnen opstellen. De samenstelling en de etiketten van de nieuwe producten werden geanalyseerd door de deskundige van de FOD Volksgezondheid.
  4. De technische specificaties voor het lastenboek werden opgesteld door de BA.
- **April 2021:** De BA start de procedure voor de aankoop van levensmiddelen voor het jaar 2021 via een open Europese aanbesteding. De procedure werd gelanceerd op 30/04/2021 voor een bedrag van **16.995.569,17 euro** (excl. BTW). Iets later werd een fout vastgesteld: de aanbesteding was niet op Europees niveau gepubliceerd. De BA heeft dus deze opdracht moeten annuleren en is de procedure opnieuw moeten starten. De BA heeft de procedure voor de aankoop van voedingsmiddelen opnieuw gelanceerd op 05/07/2021. De sessie voor de opening van deze aanbesteding vond plaats op 9/08/2021 – zonder moeilijkheden.
  - **Juni 2021:** de OCMW's en de partnerorganisaties werden uitgenodigd om hun bestelling van levensmiddelen voor het jaar 2021 door te geven via de internetsite van de BA. Tegelijk werd het reglement 2021 gepubliceerd op de site van de BA: https://www.mis.be/sites/default/files/documents/fead_-_reglement_2021_fr_0.docx Zoals elk jaar verbinden de erkende partnerorganisaties en OCMW's zich ertoe om, door een bestelling in te geven, dit reglement na te leven dat de voorwaarden vastlegt om de steun te ontvangen. In totaal werden **754** bestellingen geplaatst in 2021.

- **December 2021/ januari 2022:** De voedingsmiddelen die beschikbaar waren na de aanbesteding werden verdeeld op basis van enerzijds de bestellingen en de beschikbare hoeveelheden en anderzijds een “gemeentelijk plafond” op basis van het aantal leefloonbegunstigden per betrokken gemeente.
Zoals elk jaar werd een verdeelsleutel toegepast: het gemeentelijk plafond dat op basis van het aantal leefloners werd bepaald, werd aangepast om de verdeelsleutel te kunnen naleven die de federale regering en de gewestregeringen in het kader van het FEAD overeenkwamen. Deze verdeelsleutel ziet er als volgt uit:
  - o Brussels Gewest: 23,18 %
  - o Vlaams Gewest: 23,24 %
  - o Waals Gewest: 53,57 %

- **Februari 2022:** Start van de leveringen. Er werd gestart met de levering van de voedingsmiddelen aan de erkende partnerorganisaties die werden aangekocht in het kader van de campagne 2021. De producten van de campagne 2020 werden verdeeld tot in december 2021. Er was dus geen leegte tussen de twee campagnes.

Bijgevolg hebben de OCMW's en de partnerorganisaties de verdeling van de producten van de campagne 2020 in 2021 verdergezet.

2.1.3. IDENTIFICATIE VAN DE MEEST BEHOEFTIGEN

2.1.3.1. Algemeen

Ter herinnering: in het kader van het FEAD maakt een enkel criterium het mogelijk om de personen te bepalen die FEAD-producten mogen ontvangen: iedereen die onder de armoededrempel leeft. Dit criterium werd weerhouden, omdat het eenvoudig en objectief is en het mogelijk maakt om de meest kwetsbare personen van onze maatschappij te dekken, namelijk daklozen, vluchtelingen, mensen zonder papieren, enz.

Personen die ten laste worden genomen door een LOI (lokaal opvanginitiatief) vormen echter een uitzondering en mogen geen producten van het FEAD ontvangen - om een risico op dubbele financiering te vermijden.

Een LOI is een huisvesting georganiseerd door een Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW), in samenwerking met het federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers (Fedasil). Deze huisvesting is bedoeld voor asielzoekers, tijdens de eerste fase van de aanvraagprocedure van het statuut van vluchteling (onderzoek van de ontvankelijkheid van hun dossier). Het gaat om materiële hulp, de woning is volledig ingericht, de werkingskosten (huur, elektriciteit, voeding, medische kosten, enz.) zijn ten laste van het OCMW.

Zoals elk jaar werd, voor de campagne 2021, de armoededrempel bijgewerkt en gepubliceerd in het reglement:

- Alleenstaande: 15.403 €/ netto per jaar
- 2 volwassenen en 2 kinderen: 32.346 €/ netto per jaar

- Voor andere gezinssamenstellingen: er wordt een weging van 1 toegekend aan de eerste volwassene van het gezin, van 0,5 aan elk gezinslid ouder dan 14 jaar en van 0,3 aan kinderen jonger dan 14 jaar.

Voorbeeld: gezin met een volwassene en 3 kinderen jonger dan 14 jaar: $15.403 + (15.403 \times 0,3) + (15.403 \times 0,3) + (15.403 \times 0,3) = 29.265,70\text{€}$ netto per jaar.

Op basis van bovenstaand criterium is elke FEAD-partner verplicht om een mechanisme in te voeren dat het mogelijk maakt om na te gaan of de begunstigden aan de voorwaarden voldoen. De BA controleert dit mechanisme systematisch tijdens de controles ter plaatse.

In dit systeem spelen het partnerschap tussen het OCMW en de erkende partnerorganisatie een essentiële rol. Elke erkende partnerorganisatie is verplicht om een partnerschapsovereenkomst te sluiten met het OCMW van de gemeente(n) waar ze actief is. Het mechanisme voor de identificatie van de meest behoeftigen moet in die overeenkomst zijn opgenomen. De drie soorten mechanismen zijn dezelfde als diegene die beschreven werden in onze vorige verslagen (overeenkomst van type I – individueel attest, II – lijst van begunstigden of III – vermogen om na te gaan of de persoon aan de criteria beantwoordt). Aanvullende informatie over de erkenningsvoorwaarden van het OCMW en van de partnerorganisaties vindt u onder punt 2.1.5. Selectie van de partnerorganisaties.

De versoepelingsmaatregelen die werden genomen tijdens de gezondheidscrisis werden opgeheven.

2.1.3.2. Begeleidingsmaatregelen

De begeleidingsmaatregelen die werden ingevoerd door de partnerorganisaties, die tot doel hebben de sociale uitsluiting van de meest kwetsbaren te verminderen door ze zelfstandiger te maken, nemen verschillende vormen aan naar gelang de werkelijkheid op het terrein, de middelen die ter beschikking staan, maar ook volgens het doel dat een organisatie nastreeft en haar filosofie. Het FEAD is bereid zichzelf te zien als iets breder dan alleen een voedselprogramma en zijn BA blijft zeer gevoelig voor maatregelen die geen betrekking hebben op voeding die door onze partnerorganisaties kunnen worden voorgesteld. Tijdens de controles die ons team uitvoert, worden deze maatregelen automatisch in vraag gesteld en gecontroleerd. We vinden ze terug in verschillende vormen: administratieve en juridische hulp en verspreiding van informatie over de beschikbare steun; adviezen over persoonlijke hygiëne; kookcursus; leveren van tweedehandskledij; ...

Hoewel de gezondheidscrisis stilaan ten einde lijkt te komen, doen de gevolgen ervan zich nog steeds voelen bij onze partnerorganisaties. Sommige van hen slagen er nog net in om voldoende vrijwilligers te vinden om hun acties te waarborgen, terwijl de begunstigden nog talrijker zijn dan vóór het jaar 2020. Tegelijk zijn de bevoorradingen niet voldoende om aan alle aanvragen te beantwoorden.

De organisaties hebben zich trouwens nogmaals moeten aanpassen en moed en vindingrijkheid moeten tonen om de begeleidingsmaatregelen aan hun begunstigden te blijven aanbieden en

dit ondanks de restrictieve gezondheidsbeperkingen.

De BA heeft deze eerstelijnsorganisaties opnieuw bevestigd over de aangeboden begeleidende maatregelen, de resultaten van deze enquête zijn terug te vinden in bijlage I (kolom R). De grote meerderheid van de organisaties verwijzen hun begunstigden door naar de bevoegde sociale diensten en bieden administratieve hulp. Gelet op de combinatie van de crisis met een reeds moeilijke situatie zijn er geen grote veranderingen wat betreft de diversiteit van de begeleidende maatregelen.

Zoals elk jaar hebben onze controleurs kunnen vaststellen dat het niveau van engagement en betrokkenheid van de organisaties veel verder ging dan enkel voedselhulp.

Zoals elk jaar, wensen wij enkele voorbeelden te belichten:

- 13587 – ASBL Kids and Family Activities

De vzw Kids and Family Activities is een dynamische organisatie die evolueert volgens de noden van haar wijk. Op de vzw werd eerst een beroep gedaan door de jongeren van de wijk, heeft vervolgens de kwetsbare bevolking van de gemeente verenigd en is actief op verschillende vlakken.

Voedselhulp natuurlijk, hij deelt voedselpakketten uit aan mensen in de gemeente met de hulp van vrijwilligers en jongeren, maar hij beheert ook huiswerkscholen, probeert jongeren bewust te maken van belangrijke onderwerpen zoals het milieu, biedt administratieve hulp, organiseert uitstappen tijdens de vakantie, culturele bezoeken, sportactiviteiten, opleidingen met het Rode Kruis, hij probeert digitale technologie toegankelijk te maken, enz.

De begeleidingsmaatregelen van deze organisatie zijn dus even gevarieerd als de problemen in verband met economische onzekerheid en sociaal isolement van de wijk. De vereniging beschrijft zich trouwens als een noodzakelijk tegengewicht voor het lokaal beleid.

<https://fr-fr.facebook.com/pages/category/Social-Club/Kids-Family-ASBL-282453572395017/>

- 11749 – Teledienst Ninove

Deze vzw heeft de inclusie tot doel van personen die, om de een of andere reden, moeilijkheden hebben om zich te integreren in de maatschappij. Zij helpen deze personen om hun leven opnieuw op te nemen en hun netwerk uit te breiden. Deze zeer uiteenlopende steun is mogelijk dankzij de aanzienlijke inspanningen van de meer dan 100 vrijwilligers, begeleid door 8 loontrekkenden.

Deze vzw biedt verschillende diensten aan: een sociale kruidenier 't winkeltje', een repair café, een sociale moestuin, een sociaal restaurant, een babbelfcafé, een vervoersdienst, enz.

2.1.3.3. Verband met de resultaatsindicatoren

Wie waren de begunstigden van de FEAD-producten tijdens het jaar 2021?

Zoals dit het geval was tijdens de vorige campagnes waren de partnerorganisaties verplicht om de statistische gegevens te bezorgen wanneer zij hun bestelformulier invulden. Deze

gegevens gaven meer bepaald een schatting van het aantal individuen dat steun ontving die in 2021 werd toegekend en gaven indicaties over de profielen van deze begunstigden.

Vanaf het ogenblik dat de BA in het bezit was van de door de organisaties ingediende gegevens, is zij gestart met de analyse van de resultaten.

Zoals in onze vorige verslagen reeds werd uitgelegd, stelt de BA elk jaar een overschatting van de door de organisaties opgegeven cijfers vast (aanzienlijk verschil tussen het aantal daadwerkelijk door de partnerorganisaties geholpen personen en het aantal personen waarvoor deze organisaties zijn erkend). Dit verschil is sinds het begin van het programma van jaar tot jaar aanzienlijk afgenomen en er kan worden vastgesteld dat naarmate de campagnes vorderen, de door de organisaties opgegeven cijfers steeds meer met de werkelijkheid overeenstemmen. Dit is te danken aan een factor "gewoonte" (de partnerorganisaties hebben begrepen wat van hen werd verlangd), maar ook aan de inspanningen die zijn geleverd om de organisaties te informeren en correcte cijfers te ontvangen: herinneringen in nieuwsbrieven, individuele contacten met organisaties, enz.

Elk jaar neemt de BA per mail contact op met talrijke organisaties om na te gaan of de in het formulier ingevulde cijfers met de werkelijkheid overeenstemmen. Er moet dus gecontroleerd worden of er geen tikfouten waren, dubbele tellingen, foute interpretatie van gevraagde cijfers, enz. Dit jaar moest ongeveer met 130 organisaties contact worden opgenomen. Om te bepalen met welke organisaties contact moet worden opgenomen, vergelijkt de BA de cijfers die ze van de organisaties heeft ontvangen met het aantal begunstigden waarvoor de organisatie is erkend. Indien er een groot verschil is zonder voorafgaande uitleg wordt de organisaties gevraagd om hun gegevens te bevestigen, nadat de telregels opnieuw werden herhaald. In tegenstelling tot de andere jaren, waarin de cijfers veelal werden verbeterd en naar beneden toe werden herzien, hebben de organisaties het vaakst hun gegevens aangetoond door de context van de crisis die heerste in 2021.

In 2021 hebben de organisaties verklaard dat zij 449.372 mensen hebben geholpen, na verbetering van de gegevens door de organisaties, terwijl het aantal erkenningen 510.426 personen bedraagt.

We kunnen een duidelijke stijging vaststellen van het aantal personen dat in 2021 werd geholpen, in vergelijking met de vorige jaren. Van 2020 tot 2021 tellen we 67.421 begunstigden meer en 90.646 meer in vergelijking met de gegevens van het jaar 2019.

Wij herinneren eraan dat talrijke organisaties in 2020 hadden meegedeeld dat zij hun deuren moesten sluiten tijdens de gezondheidscrisis, waardoor het aantal personen dat kon geholpen worden, is gedaald. Het verbaast dus niet dat we een belangrijke stijging zien tussen de gegevens van 2020 en van 2021. Aangezien de toekenningsvoorwaarden van de voedselhulp werden versoepeld omwille van de gezondheidscrisis (noodpakketten), werden meer mensen geholpen door onze partnerorganisaties, wat de cijfers van het jaar 2021 nogmaals heeft doen stijgen.

Deze stijging wordt eveneens verklaard door het feit dat er zich steeds vaker een nieuw publiek bevindt onder de begunstigden van de voedselhulp. Onze partnerorganisaties leggen ons uit dat zij regelmatig geconfronteerd worden met werknemers bij wie de context van crises hen verplicht om sporadisch steun te vragen tijdens het jaar.

Merk echter op dat het moeilijk is voor de organisaties om deze gegevens te bezorgen. Zij worden vaak bijgehouden door vrijwilligers en zij hebben niet steeds de capaciteiten of de mankracht en, mede door de crisis, kunnen administratieve aspecten naar de achtergrond worden geschoven.

2.1.4. SELECTIE VAN DE ACTIES

Het OP maakt een onderscheid tussen drie soorten acties: Hieronder geven wij een overzicht van de in 2021 uitgevoerde operaties.

2.1.4.1. Aankoop van levensmiddelen en artikelen via Europese aanbesteding en terbeschikkingstelling ervan aan de partnerorganisaties

In 2021 had de aanbesteding voor de aankoop van voedingsmiddelen betrekking op een budget van 16.995.569,17 (excl. BTW) verdeeld over 20 producten: halfvolle melk, sardines in olijfolie, rijstsalade met tonijn uit duurzame visvangst, tarwemeel, gemalen koffie 100 % arabica uit eerlijke handel, pasta: linguine, rijst, gepelde tomatenblokjes, hele sperziebonen zeer fijn, wortelen en erwten, rode bonen, vier vruchtenconfituur, chocoladepasta, olijfolie, speculaaskoekjes, fairtrade melkchocolade, soep, granen in kleine knapperige ringen, kip curry, balletjes in tomatensaus.

Het budget per product was meer bepaald als volgt:

Lot 1:	Halfvolle melk UHT	3.100.000,00 €
Lot 2:	Sardines in olijfolie	1.400.000,00 €
Lot 3:	Rijstsalade met tonijn afkomstig van duurzame visvangst	1.400.000,00 €
Lot 4:	Tarwemeel	€ 250.000,00
Lot 5:	Gemalen koffie 100% arabica uit eerlijke handel	900.000,00 €
Lot 6:	Pasta: Linguine	1.100.000,00 €
Lot 7:	Rijst	1.100.000,00 €
Lot 8:	Gepelde tomatenblokjes	900.000,00 €
Lot 9:	Hele sperziebonen zeer fijn	600.000,00 €
Lot 10:	Wortelen en erwten	500.000,00 €
Lot 11:	Rode bonen	€ 350.000,00
Lot 12:	Vier vruchtenconfituur	€ 450.000,00
Lot 13:	Chocoladepasta	500.000,00 €
Lot 14:	Olijfolie	1.100.000,00 €
Lot 15:	Speculaaskoekjes	€ 400.000,00
Lot 16:	Fairtrade melkchocolade	€ 250.000,00
Lot 17:	Soep	500.000,00 €
Lot 18:	Granen in kleine knapperige ringen met honing	600.000,00 €

Lot 19:	Kip curry	900.000,00 €
Lot 20:	Balletjes in tomatensaus	695.569,17 €
TOTAAL:		16.995.569,17€

Wat de resultaatsindicatoren betreft, geeft onderstaande tabel weer aan welke indicator elk producten werd verbonden.

Producten 2021	Verband met de gemeenschappelijke indicatoren
halfvolle melk UHT	Zuivelproducten
Sardines in olijfolie	Vlees, eieren, vis, zeevruchten
Rijstsalade met tonijn	Bereide maaltijden, andere levensmiddelen
Tarwemeel	Meel, brood, aardappelen, rijst en andere zetmeelhoudende producten
Gemalen koffie 100% arabica uit eerlijke handel	Bereide maaltijden, andere levensmiddelen
Pasta	Meel, brood, aardappelen, rijst en andere zetmeelhoudende producten
Rijst	Meel, brood, aardappelen, rijst en andere zetmeelhoudende producten
Gepelde tomatenblokjes	Groenten en fruit
Zeer fijne hele sperziebonen in blik	Groenten en fruit
Wortelen en erwten	Groenten en fruit
Rode bonen	Groenten en fruit
Confituur met 4 rode vruchten	Bereide maaltijden, andere levensmiddelen
Chocoladepasta	Bereide maaltijden, andere levensmiddelen
Olijfolie	Vetten, oliën
Speculaaskoekjes	Bereide maaltijden, andere levensmiddelen
Fairtrade melkchocolade	Bereide maaltijden, andere levensmiddelen
Soep	Groenten en fruit
Granen in kleine knapperige ringen met honing	Bereide maaltijden, andere levensmiddelen
Kip curry	Bereide maaltijden, andere levensmiddelen
Balletjes in tomatensaus	Bereide maaltijden, andere levensmiddelen

De gebruikelijke procedure werd gevolgd en onze FEAD-partners (BFVB, Rode Kruis, FDSS, SVP, Alimen't, Federatie van OCMW's, enz.) hebben, zoals elk jaar, kunnen meewerken aan de keuze van de producten van de campagne 2021.

Voor de bereide gerechten werden, zoals de procedure dit wil, smaakanalyses uitgevoerd vóór toekenning. Dit jaar werden de analyses door elke deelnemer thuis uitgevoerd, omwille van de gezondheidscrisis.

Zoals uitgelegd in de verslagen van de vorige jaren voert de BA kwalitatieve verbeteringen door op het niveau van de voorgestelde producten. Deze verbeteringen werden behouden voor deze campagne:

- Melk: de minimale aankoop prijs aan de producenten werd behouden: er werd een vaste prijs gegeven aan de producenten voor de aankoop van melk. Het vee moet ten minste 4 maanden per jaar in de wei staan en moet worden gevoederd met voeder gewassen die niet genetisch gemodificeerd zijn.
- Kwaliteitscriterium: om de kwaliteit van de producten te verbeteren, werden extra vereisten vermeld in het lastenboek: producten zonder GGO, vermindering van de hoeveelheid suiker in bepaalde producten of synthetische suikers vermijden.
- Milieucriterium: de tonijn van de rijstsalade met tonijn moet afkomstig zijn van duurzame visvangst.
- Smaakcriterium voor de bereide maaltijden: dit criterium werd behouden.

In totaal werden 58 offertes ingediend.

De 20 loten werden toegekend aan 7 verschillende intekenaars: 6 loten aan de onderneming SAS Dhumeaux (FR); 2 loten aan de onderneming SAS Jyco (FR); 2 loten aan de onderneming Paul Dischamp SAS (FR), 1 lot aan de onderneming Coferme (BE), 1 lot aan de firma Frinsa del noreste (ES).

De lanceringsprocedure van de aanbesteding heeft wat vertraging gekend. De procedure moest een tweede maal gelanceerd worden (zij was aanvankelijk niet op Europees niveau gepubliceerd).

Bovendien waren er enkele moeilijkheden tijdens de gunning: bepaalde inschrijvers hebben hun offerte teruggetrokken, omdat zij de prijzen niet meer konden waarborgen tussen het moment van inschrijving en het moment van de gunning.

De aanbesteding moest opnieuw gelanceerd worden voor twee producten: lot 2, lot 10 en lot 20. Er was immers geen offerte voor deze loten of de enige ontvangen offerte was niet geldig. Voor deze producten waren er laattijdige gunningen in vergelijking met wat gepland was. Alle voorziene producten werden echter toegekend (en zullen dus aan de begunstigden worden geleverd). Hoewel, voor de tomaten, de aanbesteding werd gegund, kon de fabrikant het product niet leveren (dit heeft te maken met de stijging van de prijzen, maar eveneens met een rampzalig seizoen voor de tomaten oogst omwille van de overstromingen en het slechte weer).

Er waren grote moeilijkheden bij deze aanbesteding op het ogenblik van de uitvoering (dus de verdeling van de producten). Als gevolg van de energiecrisis en de Oekraïense crisis werden de inschrijvers die de aanbesteding hadden binnengehaald geconfronteerd met een prijsstijging die niet voorzien was. Velen van hen vroegen om een prijs herziening door te voeren, omdat zij niet konden garanderen de producten te leveren tegen de prijs die verschillende maanden voordien bij de aanbesteding was voorgesteld. Momenteel heeft de BA reeds 6 aanvragen ontvangen voor een prijs herziening voor de aanbesteding waarvan sprake: melk, confituur, olijfolie, speculaas, soep en kip curry. Deze herzieningen gingen van 7 % tot meer dan 38 %

stijging. Dit is een situatie van overmacht die de fabrikanten ertoe verplicht om hun prijzen te herzien om ze in hun budget te doen passen.

In totaal moest een budget van 743.156,22 euro worden toegevoegd aan het voorziene budget om deze prijsherzieningen te absorberen. De BA verwacht dat andere aanvragen tot prijsherziening zullen blijven binnenkomen tot de verdeling van de campagne 2021 is beëindigd.

De eerste leveringen zijn in februari 2022 gestart en zullen doorgaan tot begin 2023 – en overlappen daarmee de vorige en de volgende campagne (2022).

De kosten die overeenkomen met de bepalingen van artikel 26 2.c) werden gebruikt. Het gaat om een bedrag van 618.134,75 euro dat werd gestort aan de grote opslagplaatsen in het kader van de overeenkomst die met hen werd gesloten.

2.1.4.2. Verdeling van de levensmiddelen en artikelen door de partnerorganisaties

De overgang tussen de campagne 2020 en 2021 is vlot verlopen.

De verdeling van de producten van de campagne 2021 is dus gestart in februari 2022 en loopt nog steeds op het ogenblik dat dit verslag wordt opgesteld.

De erkende partnerorganisaties bepalen zelf de manier waarop zij de producten verdelen, zij moeten echter de van kracht zijnde regelgeving naleven. De meeste van onze organisaties verdelen voedselpakketten.

Alle organisaties hebben hun deuren opnieuw geopend na de crisis.

2.1.4.2.1. Voorraadstaten

Om te bepalen welke hoeveelheden in 2021 onder de meest behoeftigen werden verdeeld ten opzichte van de geleverde hoeveelheden, werd, zoals elk jaar, aan alle OCMW's en alle erkende partnerorganisaties gevraagd om op 31/12/2021 hun voorraden mee te delen (via een webformulier).

Van de 754 organisaties stuurden 722 (95,76%) hun voorraadgegevens door op 31/12/2021. Dit percentage ligt iets hoger dan vorig jaar.

De organisaties die werken met de toepassing FOOD IT voor het beheer van hun voorraad hebben het formulier niet volledig moeten invullen.

In de loop van het jaar 2021 werd in totaal 11.486,17 ton voedingsmiddelen effectief verdeeld aan de meest behoeftigen. De gedetailleerde hoeveelheden per product worden vermeld in Bijlage II. De resultaatsindicatoren vindt u terug onder punt 2.3.2.

Het gaat om het saldo van de producten van de campagne 2019 en van de producten van de campagne 2020 waarvoor de levering is doorgegaan tot eind 2021.

De leveringen van de campagne 2021 zijn slechts in februari 2022 gestart, zij werden dus nog niet opgenomen.

2.1.4.3. Technische bijstand

In overeenstemming met artikel 27 van verordening (EU) nr. 223/2014 worden de maatregelen in verband met de voorbereiding, het beheer, de opvolging (methodologische ondersteuning, informatiesysteem en opvolging, beheerstools), de administratieve en technische ondersteuning (met inbegrip van de lonen voor statutaire en contractuele ambtenaren belast met het FEAD), audit, informatie, controle en evaluatie die samengaan met de uitvoering van het programma gefinancierd in het kader van de technische bijstand.

Tijdens het jaar 2021 werd de technische bijstand gebruikt om de volgende kosten te dekken:

- de kosten van statutaire en contractuele ambtenaren belast met het FEAD,
- de kosten voor uiteenlopende controles, met name de productiecontroles (= laboratoriumanalyses),
- de kosten voor het onderhoud en de ontwikkeling van informaticasystemen gebruikt in het kader van het FEAD,
- de verplaatsingskosten van de medewerkers van het FEAD,
- de kosten in verband met de schriftelijke vertalingen.

In totaal gaat het om een bedrag van 692.781,50 €.

2.1.5. SELECTIE VAN DE PARTNERORGANISATIES

Bij elke campagne van deze programmatie gebeurt de selectie van de partnerorganisaties die worden belast met de verdeling van de gratis voedselhulp op basis van een erkenning en dit in overeenstemming met de bepalingen die in het OP staan.

Nogmaals, het systeem, zoals wij het beschreven hebben in ons vorige jaarverslagen, blijft onveranderd in 2021.

In 2021 hebben 38 nieuwe verenigingen een voorlopige erkenning gekregen. Dit is een record in vergelijking met de vorige jaren.

Onder onze gebruikelijke partners hebben 34 verenigingen een aanvraag ingediend om hun aantal begunstigden te herzien.

2.1.6. HET CONTROLE EN BEHEERSYSTEEM

In 2021 geen grote wijziging in het controle- en beheersysteem. De BA is blijven werken in de richting van voortdurende verbetering van het systeem door zich, onder andere, te baseren op de aanbevelingen geformuleerd door de certificeringsautoriteit (CA) en door de auditautoriteit (AA).

Het voortdurende werkproces dat werd ingevoerd, werd verlengd. Er werden regelmatig vergaderingen georganiseerd om de stand van zaken te bespreken van de wijzigingen die

moeten worden doorgevoerd in het beheers- en controlesysteem en/of om verduidelijkingen aan te brengen (procedure, werkmethode, enz.).

In februari 2021 heeft de AA, zoals elk jaar, haar audit uitgevoerd voor de goedkeuring van de rekeningen.

Het resultaat van deze audit was positief: de BA heeft een score van categorie 2 ontvangen, wat betekent dat “het systeem zeer correct werkt, hoewel er nog verbeteringen mogelijk zijn”.

Naast de finaliteiten in verband met de controle van de rekeningen 2021 kaderde de audit in de audit van de kernvereisten 1 (gepaste scheiding van de functies), 2 (gepaste selectie van de handelingen, 4 (controle van gepast beheer), 5 (auditspoor), en 7 (efficiënte invoering van evenredige antifraudemaatregelen).

De BA is haar strategie rond fraudebestrijding blijven ontwikkelen tijdens het jaar 2021.

De BA heeft het aspect fraudebestrijding geïntegreerd in het voortdurend beheer van het FEAD.

De BA heeft een score van 2 behaald op de algemene evaluatie van criterium 7.1: *“Vóór de start van de uitvoering van het programma voeren de BA een evaluatie uit van het frauderisico, van de impact en van de waarschijnlijkheid van de risico’s op relevante fraude voor de kernprocessen in de uitvoering van de programma’s. De evaluatie van het frauderisico moet idealiter elk jaar gebeuren, of om de twee jaar, in functie van de risiconiveaus. De resultaten van de evaluatie van het frauderisico moeten goedgekeurd worden door de directie van de BA”*, en eveneens een score van 2 voor criterium 7.2: *De antifraudemaatregelen zijn gestructureerd rond vier kernelementen in de antifraudecyclus: preventie, opsporing, verbetering en vervolging.*

De criteria 7.3 tot 7.7 hebben allemaal de score van 2 behaald.

2.1.6.1. Productiecontroles

In het verslag van vorig jaar hebben wij uitgelegd dat twee loten van de campagne 2020 gecontroleerd werden in 2020. De rest van de loten werd gecontroleerd in 2021.

Ter herinnering: vóór de levering van de producten aan de begunstigde organisaties voert de BA een controle uit in verband met de conformiteit van deze producten in verband met: 1) de voorwaarden vermeld in het lastenboek en 2) de door de fabrikant bezorgde offerte.

Het doel van deze controles is de verpakkingen controleren, de geproduceerde hoeveelheden berekenen en per productielot stalen afnemen. Die stalen worden vervolgens in een laboratorium onderzocht, waar men nagaat of het product in overeenstemming met de specificaties van het lastenboek werd vervaardigd.

Nadat de POD MI kennis heeft genomen van de resultaten van de analyses – en voor zover deze resultaten de conformiteit van het eindproduct met de vermelde voorschriften aantonen – geeft de POD MI de fabrikant zijn akkoord voor de levering van de betrokken producten.

In totaal werden 232 productstalen van de campagne 2020 geanalyseerd door het laboratorium Normec Food Control. Deze respectieve stalen werden genomen tijdens 76 productiecontroles voor de campagne 2020.

In 2021 werd geen enkel groot probleem gesignaleerd. Enkel de volgende problemen werden gemeld (onvolledige lijst):

- Makreel (campagne 2020): bepaalde analyseresultaten waren niet in overeenstemming met wat op de verpakking stond wat het vetgehalte en het gehalte aan verzadigde vetten betreft. Het gemiddelde van alle analyseresultaten was nochtans conform. Bovendien heeft het laboratorium een positieve afwijking vastgesteld van de verhouding vis in vergelijking met olie in de verpakking voor bepaalde stalen. Aangezien het om een positief gemiddelde ging, heeft de BA alle loten goedgekeurd.
- Rijstsalade met tonijn (campagne 2020): het labo heeft vastgesteld dat het zoutgehalte te laag was in een staal. Het gemiddelde van alle stalen was echter in overeenstemming, waardoor alle loten konden worden goedgekeurd.
- Tarwemeel (campagne 2020): bepaalde analyseresultaten waren niet in overeenstemming met het lastenboek inzake het gewicht. Het gemiddelde van alle stalen was echter in overeenstemming, waardoor alle loten konden worden goedgekeurd.
- Rijst (campagne 2020): de resultaten van alle stalen voorgesteld voor volledige analyse werden als niet conform beoordeeld door het labo wat het aantal korrels betreft. De fabrikant heeft een tegenanalyse gevraagd van de betrokken stalen. Alle resultaten van de tegenanalyses bleken niet conform. De BA heeft de fabrikant ingelicht en hem gevraagd om een oplossing voor te stellen. De fabrikant heeft voorgesteld om extra eenheden te leveren om de non-conformiteit te compenseren, hij heeft, meer specifiek, 4 extra paletten rijst geleverd, ofwel 3600 eenheden van 1 kg.
- Ratatouille (campagne 2020): bepaalde resultaten waren niet in overeenstemming met wat op de verpakking stond wat het gehalte aan koolhydraten betreft. De fabrikant werd ingelicht over dit probleem en had de mogelijkheid om dit uit te leggen. Bij het onderzoek van het probleem heeft de fabrikant vastgesteld dat hij een in de relevante wetgeving vermelde methode heeft gebruikt, maar dat er rekening mee moet worden gehouden dat het koolhydraatgehalte in de ratatouille per groente kan verschillen omdat deze tijdens de teelt aan verschillende temperaturen wordt blootgesteld.
- Olijfolie (Campagne 2020): Bepaalde analyseresultaten waren niet in overeenstemming op het vlak van het gehalte aan brassicasterol. De fabrikant heeft de resultaten over het gehalte aan brassicasterol betwist en heeft een tegenanalyse gevraagd. Aangezien alle resultaten van de tegenanalyse conform waren, werden alle loten goedgekeurd.
- Tarwevlokken (campagne 2020): bepaalde analyseresultaten waren niet in overeenstemming met wat op de verpakking was vermeld op het vlak van verzadigde vetten, suikergehalte en voedingsvezels. Het gemiddelde van alle stalen was echter in overeenstemming, waardoor alle loten konden worden goedgekeurd.
- Gestoofde kip met groenten (campagne 2020):

- Bepaalde analyseresultaten waren niet in overeenstemming met wat op de verpakking stond wat het gehalte aan eiwitten betreft. Het gemiddelde van de verschillende percentages was nochtans conform.
- Bepaalde analyseresultaten hebben aangetoond dat een ander soort vlees aanwezig zou kunnen zijn in de gestoofde kip met groenten. De fabrikant heeft vastgesteld dat het vlees besmet kan zijn door een ander soort vlees in het bereidingscircuit, bij het uitsnijden, het voorkoken of het verpakken. Het FAVV werd geraadpleegd in verband met deze non-conformiteit; die heeft op haar beurt de FOD Economie geraadpleegd. De FOD heeft geoordeeld dat de uitleg van de fabrikant plausibel was en dat er geen sprake was van fraude of bedrog. Er werd de fabrikant gevraagd om meer aandacht te besteden aan dit soort besmetting op de productiesite om een gelijkaardig probleem in de toekomst te vermijden.

De belangrijkste problemen die de BA heeft vastgesteld tijdens de productiecontroles blijven dezelfde dan diegene die werden vermeld in onze vorige jaarverslagen: problemen met de palettisering, vaak slecht gestapelde paletten, enz. In zulke gevallen werd steeds zo snel mogelijk contact opgenomen met de betrokken fabrikant om de situatie op te lossen.

Update COVID: Aangezien tijdens de strikte lockdown van 2021 absolute prioriteit werd gegeven aan de continuïteit van de leveringen FEAD zijn de productiecontroles kunnen doorgaan.

Zonder de productiecontroles kunnen we immers de verdeling van de producten niet toestaan; deze controles vormden dus een essentiële taak die kon verdergezet worden.

2.1.6.2. Controles van de facturen

Zoals elk jaar heeft de inschrijver van de verschillende aanbestedingen de facturen verstuurd enkele dagen nadat hij de laatste leveringen heeft uitgevoerd. Sinds bijna twee jaar en na de gezondheidscrisis worden de facturen ons elektronisch toegestuurd. Het grootste deel van de facturen die wij in 2021 hebben ontvangen, hebben betrekking op de campagne 2020.

Elke factuur moest vergezeld zijn van documenten die de levering bevestigen en ons in staat stellen deze te controleren, namelijk leveringsbonnen en CMR. Deze leveringsbonnen moesten worden gedateerd, ondertekend en verzegeld door zowel de begunstigde van de FEAD-producten, de opslagplaats, maar ook door de transporteur. Deze verschillende documenten werden gecontroleerd en hun overeenstemming werd nagegaan.

De geselecteerde inschrijver kan worden gevraagd dat hij bewijsstukken voorlegt indien deze ontbreken of indien de controleur onnauwkeurigheden heeft vastgesteld in de bij de factuur gevoegde documenten. De gekozen inschrijver kan ook een kredietnota worden gevraagd indien hij niet de gehele gevraagde hoeveelheid heeft geleverd en de ontbrekende producten niet kunnen worden geleverd.

Twee tabellen werden regelmatig bijgewerkt in het kader van de controles van de facturen, één voor de opvolging en één voor de controle van de termijnen.

De opvolgingstabel werd gebruikt om alle facturen van een partij in te geven en samen te vatten. De belangrijkste elementen zoals de datum, de toewijzing van een lot en de gefactureerde bedragen, de gevraagde en de geleverde hoeveelheden, eventuele afwijkingen, enz. worden erin vermeld.

De controletabel van de termijnen werd, zoals de naam al aangeeft, gebruikt om aan de hand van de door de geselecteerde inschrijver verstrekte leveringsbonnen en CMR na te gaan of de leveringen binnen de in het lastenboek gestelde termijnen hadden plaatsgevonden. In geval van levering buiten deze periodes werd een verantwoording gevraagd door de controleur, wanneer deze verantwoording niet wettelijk bleek, kon een boete worden toegepast. Het is reeds gebeurd dat extra termijnen worden toegekend, zoals dit het geval was tijdens de vorige campagne omwille van de gezondheidscrisis.

Dit volledige proces kadert in het principe van “4 ogen”. Wanneer het werk van de controleur is voltooid, keurt een coördinatrice zijn werk uiteindelijk goed.

Tijdens de campagne 2020 bedroegen de boetes voor te late leveringen 17.316,65€ en deze hadden voornamelijk betrekking op de volgende loten: groene bonen; pasta; rijstsalade met tonijn.

2.1.6.3. Controle van de leveringen

De beheersautoriteit heeft 8 leveringscontroles uitgevoerd in 2021 in het kader van de campagne 2020.

Update COVID: in tegenstelling tot de productiecontroles zijn de leveringscontroles niet noodzakelijk om de continuïteit van de leveringen te waarborgen, dus zij werden opgeschort van begin 2021 tot juni 2021. In juni 2021, na de strikte lockdown, heeft de BA de controles van de leveringen hervat. De BA heeft de leveringscontroles in de mate van het mogelijke uitgevoerd, maar aangezien veel leveringen hebben plaatsgevonden vóór juni 2021 konden niet alle controles die oorspronkelijk voorzien waren voor de campagne 2020 worden uitgevoerd.

De door de BA ingevoerde procedure voorziet in een controle van de ontvangen hoeveelheden per opslagplaats, er is dus geen risico op dat vlak.

2.1.6.4. Controles van de organisaties

Tijdens het jaar 2021 zijn de controles van de organisaties voor de campagne 2019 verdergezet. Wat de campagne 2019 betreft, werden de controles als volgt geklasseerd volgens prioriteit, in functie van het soort risico waarvoor de organisaties werden geïdentificeerd:

- 17 opvolgingscontroles
- 50 grote organisaties

- 99 willekeurige controles
- 4 nieuwe organisaties 2020
- 5 herzieningen van erkenningen
- 26 uitgestelde controles van de campagne 2018

Nochtans heeft de gezondheids crisis Covid-19 in 2021 nog een grote impact gehad op onze operaties wat de controle van de organisaties betreft. Rekening houdend met de stijging van het infectiepercentage bleef telewerk sterk aanbevolen en konden de controles niet worden hervat zoals voorheen.

In deze context van crisis zijn wij, zoals wij in het vorige verslag hebben uitgelegd, overgegaan naar een 100 % administratieve controle. De geselecteerde organisaties en OCMW's ontvangen een mail met een link naar Google Forms. De vragenlijst had betrekking op exact dezelfde controlepunten als een controle ter plaatse, met uitzondering van de controle van de voorraadadministratie. Onze controleurs hebben de ontvangen antwoorden verwerkt in het controleverslag en hebben vervolgens contact opgenomen met de organisaties of OCMW's om de controle af te ronden. Dit contact kan plaatsvinden per telefoon, e-mail of Skype (naar keuze van de respondent).

In totaal hebben 113 organisaties en OCMW's onze mail ontvangen met de link naar Google Forms. Slechts 10 organisaties hebben niet geantwoord en werden zoals voorheen dus toegevoegd om te worden gecontroleerd voor de campagne 2020.

15 van de 103 organisaties die online geantwoord hebben voor de campagne 2019 werden willekeurig geselecteerd voor een extra controle ter plaatse. Deze extra controle ter plaatse diende hoofdzakelijk om de kwaliteit van de controle op afstand te controleren. Na deze 15 controles ter plaatse hebben wij kunnen besluiten dat de organisaties betrouwbare antwoorden hebben bezorgd.

In het jaar 2021 zijn eveneens de controles van de campagne 2020 gestart. De te controleren organisaties werden geklasseerd volgens prioriteit, via een steekproef en de volgende soorten risico's werden in aanmerking genomen:

- 22 opvolgingsaudits
- 50 grote organisaties
- 44 herzieningen van erkenningen
- 4 nieuwe organisaties
- 2 controles op aanvraag

Eind 2021 werd het startschot gegeven voor de controles van de campagne 2020. Voor deze campagne werd de beslissing genomen om opnieuw controles ter plaatse uit te voeren. Enerzijds zijn de maatregelen in verband met de gezondheids crisis versoepeld en hebben zij ervoor gezorgd dat wij inspecteurs ter plaatse kunnen sturen om controles uit te voeren. Anderzijds hechten wij veel belang aan interpersoonlijk contact tijdens de bezoeken ter plaatse.

De controles ter plaatse zijn immers niet enkel bedoeld om eventuele inbreuken op ons FEAD-reglement te bepalen, maar bieden de verantwoordelijken van de organisaties en OCMW's eveneens de mogelijkheid om rechtstreeks in contact te komen met het FEAD-team. Zo kunnen zij vragen stellen wanneer iets niet duidelijk is, commentaar geven op onze operaties en/of onze producten of nuttige ideeën geven, bijvoorbeeld populaire voeding.

2.1.7. INFORMATIE EN COMMUNICATIE

Tijdens het jaar 2021 werden de volgende acties ingevoerd in het kader van artikel 19 van de verordening (EU) 223/2014 met betrekking tot informatie en communicatie.

- De BA is een maandelijks nieuwsbrief blijven versturen in het kader van het FEAD. Zoals vorig jaar werd onze nieuwsbrief elke maand verstuurd naar meer dan 1700 adressen.
- In 2021 en 2022 heeft de BA deelgenomen aan alle vergaderingen die werden georganiseerd door de FEAD Community.
- De kwartaalvergaderingen met de sector zijn blijven doorgaan.
- De BA heeft verschillende werkgroepen georganiseerd over de nieuwe programmatie met de FEAD-partners.
- Een samenvatting van elk jaarverslag werd gepubliceerd op de internetsite van de BA. Het gaat telkens om een samenvatting van maximaal twee bladzijden om het lezen te vergemakkelijken. Wij hebben dit eveneens aangekondigd in onze nieuwsbrief.
- Het logo van de Europese Unie werd in alle communicatie weergegeven, met de vermelding “Met de steun van de Europese Unie – Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen”.
- Zoals elk jaar vermeldt het reglement 2021, dat tegelijk met de aanvraag voor bestellingen werd voorgesteld, dat de Europese vlag in alle stadia van de verdeling moet worden afgebeeld. Het minimumformaat A3 werd duidelijk vermeld. Dit aspect werd eveneens gecontroleerd bij elke controle ter plaatse (zie punt 2.1.6.4.).
- Een lijst van alle organisaties die in 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 steun ontvingen van het Fonds werd op de website van de POD MI gepubliceerd – zoals bepaald in artikel 19, §2 van het reglement. Deze lijst kan gedownload worden via deze link: https://www.mi-is.be/sites/default/files/documents/liste_des_associations_et_quantites_de_produits_recus_2014_2015_2016_2017_2018_2019_2020_2021_2022.xlsx

2.1.8. OPTIMALISERING VAN HET HUIDIGE SYSTEEM EN VOORBEREIDINGEN VOOR HET JAAR 2022

Het raadplegingsproces met de partners, dat één van de belangrijkste kenmerken vormt van het FEAD in België, werd in 2021 natuurlijk verdergezet. Er vonden vier vergaderingen plaats tijdens het jaar: op 16/03, 22/06, 16/09 en 16/12.

Onze partners werden verzocht om elk kwartaal virtueel te vergaderen: de Belgische Federatie van Voedselbanken, het Rode Kruis, de ‘Fédération des Services Sociaux’(FDSS), Alimen’t, het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding (BAPN), de verenigingen van steden en

gemeenten, Food Savers Antwerpen, Level IT en een ervaringsdeskundige in armoede en sociale uitsluiting.

Het doel van deze vergaderingen blijft onveranderd: informatie delen over de belangrijkste activiteiten die worden uitgevoerd in het kader van het FEAD.

2.1.8.1. De productenlijst

Voor het jaar 2021 is de lijst van de producten slechts licht gewijzigd. Zie punt 2.2.3.

2.1.8.2. De transportkosten

Zoals uitgelegd in al onze vorige verslagen waren de hoge transportkosten één van de grootste problemen van het FEAD in België.

In België zijn de transportkosten opgenomen in de aanbesteding voor de aankoop van levensmiddelen (ze zijn inbegrepen in de prijs die de producenten voorstellen).

Om een echte structurele oplossing te vinden voor het probleem werd in 2017, in overleg met de partners, beslist om het operationeel programma te wijzigen om het forfait te kunnen gebruiken waarin was voorzien in artikel 26, § 2 c van de Verordening (EU) nr. 223/2014 van het Europees Parlement en van de Raad van 11 maart 2014 in verband met het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen.

Dit systeem werd gebruikt gedurende het jaar 2021.

In de loop van het jaar 2021 werd een totaalbedrag van 618.134,75 € gestort aan de relais-organisaties in het kader van dit forfait.

2.2. INFORMATIE OVER DE EVALUATIE VAN DE ACTIES DIE REKENING HOUDEN MET DE ARTIKELEN 5(6), 5 (11), EN, INDIEN NODIG, 5(13) VAN DE VERORDENING (EU) NR. 223/2014.

2.2.1. ARTIKEL 5 (6) – HET RISICO OP DUBBELE FINANCIERING

Er bestaat met het Europees Sociaal Fonds geen enkel risico op dubbele financiering. In het operationeel programma is immers opgenomen dat de financiering van 5 % voor de begeleidingsmaatregelen niet wordt gebruikt.

Voor de andere relevante begeleidingsmaatregelen is het risico op een dubbele financiering eveneens onbestaande. Zo wordt het Fonds enkel gebruikt voor de aankoop van voedingsmiddelen (de aankoop hiervan wordt uitsluitend beheerd door de BA) en voor de technische bijstand. Er is geen enkele overdracht van geld tussen de BA en de erkende partnerorganisaties.

2.2.2. ARTIKEL 5 (11) – GELIJKHEID TUSSEN MANNEN EN VROUWEN

De BA herhaalt regelmatig dat gelijkheid tussen vrouwen en mannen één van de grondbeginselen vormt van de Europese Unie: “Gelijkheid is één van de vijf waarden waarop

de Europese Unie is gebaseerd. De Unie is verplicht om de gelijkheid tussen mannen en vrouwen in al haar acties te bevorderen (Artikel 2 en 3 VEU, artikel 8 VwEU.). Het Handvest van de fundamentele rechten van de Europese Unie voert deze gelijkheid in en verbiedt elke discriminatie gebaseerd op geslacht.” (Bron: http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/strategy_equality_women_men_fr.pdf)

De BA herinnert de organisaties en OCMW's er dus regelmatig aan dat de verdeling van FEAD-producten toegankelijk moet zijn voor iedereen die onder de armoededrempel leeft en dat de organisaties en OCMW's elke discriminatie moeten voorkomen en de gelijkheid tussen mannen en vrouwen moeten waarborgen.

Wij herhalen trouwens dat de criteria voor de toekenning van hulp steunen op de armoededrempel en dus objectief zijn. Dit zorgt ervoor dat elke discriminatie in verband met geslacht of afkomst van de persoon die hulp ontvangt, vermeden wordt.

2.2.3. ARTIKEL 5 (13) – OBJECTIEVE CRITERIA / KLIMATOLOGISCHE EN ECOLOGISCHE ASPECTEN BIJ DE KEUZE VAN VOEDSELHULP

Wij verwijzen hier naar de criteria die in de aanbesteding werden ingevoerd (geen GGO, duurzame visvangst, enz.).

2.2.3.1. Productenlijst 2021

De productenlijst voor 2021 wijkt niet veel af van die in het verleden en is tot stand gekomen in samenwerking met de mensen op het terrein en de deskundigen.

De productenlijst is de volgende: halfvolle melk, sardines in olijfolie, rijstsalade met tonijn uit duurzame visvangst, tarwemeel, gemalen koffie 100 % arabica uit eerlijke handel, pasta: linguine, rijst, gepelde tomaten, groene bonen, wortelen en erwten, rode bonen, vier vruchtenconfituur, chocoladepasta, olijfolie, speculaaskoekjes, fairtrade melkchocolade, soep, granen in kleine knapperige ringen, kip curry, balletjes in tomatensaus.

De nieuwe producten werden getest voordat de technische fiche werd opgesteld (dit jaar: kip curry, speculaaskoeken).

Ook dit jaar bevatten de technische specificaties van bepaalde producten duurzame criteria: dit was het geval bij de rijstsalade met tonijn (uit duurzame visvangst), granen (zonder enig spoor van GGO) of koffie (fairtrade).

Alle voorgestelde producten hebben een “systeem voor eenvoudige opening” waar geen blikopener voor nodig is.

Ter informatie: onderstaande tabel geeft de vergelijking van de productenlijst van de producten sinds het begin van de invoering van het FEAD in 2014 met de lijst van de producten van 2021.

Producten 2014	Producten 2015	Producten 2016	Producten 2017
Halfvolle melk	Halfvolle melk	Halfvolle melk	Halfvolle melk
Zalm in blik	Sardines in olijfolie	Makreel in olijfolie	Makreel in olijfolie
Markeelfilets in tomatensaus	Linzen	Kikkererwten	Witte bonen
Rundsstoofvlees	Kip in saus	Kip in saus	Kip met olijven en citroen

Macaroni	2 soorten pasta: spaghetti en spirelli	Pasta: Penne	Pasta: biologische spaghetti
Aardappelvlokken	Griesmeel	Pasta farfalle	Pasta: schelpjes
Gepelde tomaten	Gepelde tomaten	Gepelde tomaten	Gepelde tomaten
Wortelen en erwten	Zeer fijne sperziebonen	Zeer fijne sperziebonen	Zeer fijne sperziebonen
Champignons	Smeltkaas van het type vache qui rit	Smeltkaas van het type vache qui rit	Smeltkaas van het type vache qui rit
Fruitcocktail op lichte siroop	Appelmousseline	Appelmousseline	Appelmousseline
Arachideolie	Olijfolie	Olijfolie	Olijfolie
Extra confituur vier vruchten	Aardbeienconfituur	Aardbeienconfituur	Confituur met 4 rode vruchten
Ontbijtgranen (gepofte tarwe omhuld met honing)	Gesuikerde maisvlokken	Tarwemeel	Tarwemeel
Vanillepuddingpoeder	Tarwevlokken met chocolade	Tarwevlokken met chocolade	Ontbijtgranen met chocoladevlokken
	Melkchocolade (tabletten)	Pure fairtradechocolade	Pure fairtradechocolade
		Tomaten-groentensoep met groentebouillon	Balletjes in tomatensaus
		Rijstsalade met tonijn	Rijstsalade met tonijn
		Witte suiker	Droge vruchten
		Rijst	Rijst
		Groentenmacédoine	Groentenmacédoine
		Droge koekjes "petit beurre"	Maïskoeken
			Koffie

Producten 2018	Producten 2019	Producten 2020	Producten 2021
Halfvolle melk	Halfvolle melk	Halfvolle melk	Halfvolle melk
Makreel in zonnebloemolie	Sardines in olijfolie	Makreel in zonnebloemolie	Sardines in olijfolie
Rode bonen	Kikkererwten	Witte bonen	Rode bonen
Kip met olijven en citroen	Chili con carne	Gestoomde kip met groenten	Kip curry
			Balletjes in tomatensaus
Pasta: biologische spaghetti	Pasta: spaghetti	Pasta	Pasta: Linguine
Pasta: vrij voorstel			
Gepelde tomaten	Gepelde tomaten	Gepelde tomaten	Gepelde tomaten
Zeer fijne sperziebonen	Zeer fijne sperziebonen	Zeer fijne sperziebonen	Zeer fijne sperziebonen
Smeltkaas van het type vache qui rit			
Appelmousseline			
Olijfolie	Olijfolie	Olijfolie	Olijfolie
Aardbeienconfituur	Aardbeienconfituur	Aardbeienconfituur	Confituur met 4 rode vruchten
Tarwemeel	Tarwemeel	Tarwemeel	Tarwemeel
Muesli met gedroogde vruchten	Tarwevlokken met chocolade	Ontbijtgranen met chocoladevlokken	Granen in kleine knapperige ringen met honing

Pure fairtradechocolade	Fairtrade melkchocolade	Pure fairtradechocolade	Fairtrade melkchocolade
Balletjes in tomatensaus	Soep	Soep	Soep
Rijstsalade met tonijn	Rijstsalade met tonijn	Rijstsalade met tonijn	Soep
Rijst	Rijst	Rijst	Rijst
Groentenmacédoine	Erwtjes	Ratatouille	Wortelen en erwtjes
	Droge koekjes type petit beurre	Koekjes gevuld met chocolade	Speculaaskoekjes
Koffie	Koffie	Koffie	Koffie

2.2.3.2. Productenlijst 2022

Sinds eind 2021 is de BA gestart met de voorbereiding van de lijst met producten voor de campagne 2022. Deze campagne 2022 zal de laatste zijn in het FEAD zoals we dit kennen (dankzij de middelen REACT EU).

Er werd een nieuwe productenlijst voorgesteld (27 producten!) – wat overeenkomt met de vraag van het terrein, voor meer verschillende producten.

Er zullen dit jaar nieuwe producten worden voorgesteld: thee, twee soorten pasta waaronder penne, tomatenconcentraat, abrikozenconfituur, zonnebloemolie en geen olijfolie meer en individuele vruchtenmoes voor kinderen in knijpzakjes.

De rest van de lijst werd niet gewijzigd.

Om deze lijst op te stellen, werden, zoals elk jaar, verschillende elementen in aanmerking genomen: de feedback van op het terrein, de voedingskwaliteit, de duurzaamheid, de glycemische index, enz. (zie ook vorige jaarverslagen).

De “belangrijkste producten” werden natuurlijk behouden: melk, tomaten, pasta, prinsessenbonen, enz.

2.3. GEMEENSCHAPPELIJKE INDICATOREN

2.3.1. INPUTINDICATOREN

Identificator ID	Naam van de indicator	Meet-eenheid	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
(1)	Totaalbedrag van de subsidiabele overheidsuitgaven dat is goedgekeurd in de documenten waarin de voorwaarden voor de steun voor concrete acties zijn aangegeven	EUR	12.695.237,36€ 11.871.000,00€ (bedrag aanbesteding 2014) + 712.260,00€ (bedrag BTW 6%) + 111.977,36€ (technische bijstand)	13.282.352,12€ 12.092.000,00€ (bedrag aanbesteding 2015) + 725.520,00€ (bedrag BTW 6%) + 464.832,12€ (technische bijstand)	11.096.510,27€ 10.067.924,53€ (bedrag aanbesteding 2016) + 604.075,47€ (bedrag BTW 6%) + 424.510,27€ (technische bijstand)	14.075.586,71€ 12.550.188,86€ (bedrag aanbesteding 2017) + 753.011,32€ (bedrag BTW 6%) + 289.817,25€ (forfait 5%) + 482.569,46€ (technische bijstand)	13.681.679,96€ 12.208.896,23€ (bedrag aanbesteding 2018) + 732.533,77€ (bedrag BTW 6%) + 312.067,58 (forfait 5%) + 428.182,38€ (technische bijstand)	14.025.699,47€ 11.849.056,60€ (bedrag aanbesteding 2019) + 710.943,40€ (bedrag BTW 6%) + 893.445,75€ (forfait 5%) + 572.253,72 (technische bijstand)	13.353.123,11€ 11.542.452,83€ (bedrag aanbesteding 2020) + 692.547,17€ (bedrag BTW 6%) + 567.541,05€ (forfait 5%) + 550.582,06€ (technische bijstand)	19.326.219,57€ 16.995.569,17 € (bedrag aanbesteding 2021) + 1.019.734,15 € (bedrag BTW 6%) + 618.134,75 € (forfait 5%) + 692.781,50€ (technische bijstand)
(2)	Totaalbedrag van door begunstigden gedane subsidiabele overheidsuitgaven dat is betaald voor de uitvoering van concrete acties	EUR	9.799.065,01€	6.170.520,51€	12.970.034,41€	12.625.165,73€	11.463.452,23€	11.542.144,82€	15.701.324,59€	12.802.118,24 €
(2a)	Totaalbedrag van door begunstigden gedane subsidiabele overheidsuitgaven dat is betaald voor de uitvoering van concrete acties met betrekking tot voedselhulp	EUR	9.687.087,650 €	5.705.688,39€	12.545.524,14€	12.142.596,27€	11.035.269,85€	10.969.891,10€	15.150.742,53€	12.109.336,74 €

(2b)	Totaalbedrag van door begunstigden gedane subsidiabele overheidsuitgaven dat is betaald voor de uitvoering van concrete acties met betrekking tot fundamentele materiële bijstand	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(3)	Totaalbedrag van de bij de Commissie aangegeven subsidieerbare overheidsuitgaven	EUR	0	0	18.814.832,10€ 12.679.496,90€ (DC1) + 6.135.335,20€ (DC2)	17.385.467,32€ 6.955.129,23€ (DC4) + 10.430.338,09€ (DC6)	8.377.920,73€ 748.303,86€ (DC7) + 1.802.824,34€ (DC8) + 5.826.792,53€ (DC10)	10.174.250,21€ 6.792.609,78€ (DC11) + 3.381.640,43€ (DC 13)	11.672.377,45€ 6.159.409,46€ (DC14) + 5.512.967,99€ (DC15)	9.703.849,17€ 9.028.209,61€ (DC16) + 675.639,56€ (DC18)	

2.3.2. OUTPUTINDICATOREN BETREFFENDE DE VERSTREKTE VOEDSELHULP

Identificator ID	Naam van de indicator	Meet-eenheid	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
(4)	Hoeveelheid fruit en groenten	Ton	516,24	1.101,01	1.198,10	2.422,21	1.296,46	1.753,71	2.234,19	2244,87		
(5)	Hoeveelheid vlees, eieren, vis, schaal- en schelpdieren	Ton	582,28	389,75	249,56	256,40	69,51	209,04	177,15	191,14		
(6)	Hoeveelheid meel, brood, aardappelen, rijst en andere zetmeelhoudende producten	Ton	775,66	1.078,81	2.252,19	3.640,44	1.904,58	2.490,21	2.512,20	2.869,24		
(7)	Hoeveelheid suiker	Ton	0	0	0	488,31	79,06	0	0	0		
(8)	Hoeveelheid zuivelproducten	Ton	2.153,95	3.177,44	1.815,73	3.893,09	3.606,83	3.337,64	3.898,12	4.421,94		
(9)	Hoeveelheid vetten, olie	Ton	131,58	142,87	422,70	420,50	351,44	331,56	272,16	337,06		
(10)	Hoeveelheid kant-en-klare levensmiddelen, andere levensmiddelen (die niet onder de bovengenoemde categorieën vallen)	Ton	449,23	791,73	599,55	1.637,94	952,77	1.037,57	1.356,57	1.421,91		

(11)	Totale hoeveelheid verstrekte voedselhulp	Ton	4.608,95	7.685,44	6.537,83	14.775,89	8.260,66	9.159,72	10.450,40	11.486,17		
(11a)	Totale hoeveelheid verstrekte voedselhulp	%	0	0	0	0	0	0	0	0		
(11b)	Aandeel door het FEAD medegefinancierde levensmiddelen van het totale volume van het door de partnerorganisaties verdeelde voedsel	%	50	50	50	50	50	50	50	50		
(12)	Totaal aantal verstrekte maaltijden gedeeltelijk of volledig gefinancierd door het OP	Cijfer	1.570.522	1.136.460	1.111.363	978.223	776.690	889.677	857.736	1.343.278		
(13)	Totaal aantal verstrekte voedselpakketten gedeeltelijk of volledig gefinancierd door het OP	Cijfer	1.377.488	1.695.777	1.702.987	1.789.069	1.953.248	1.908.284	2.021.607	2.439.554		

2.3.3. RESULTAATSINDICATOREN INZAKE VERSTREKTE VOEDSELHULP

Identificator ID	Naam van de indicator	Meeteenheid	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
(14)	Totaal aantal personen die voedselhulp ontvangen	Cijfer	225.549	273.121	300.526	311.205	393.824	358.726	381.951	449.372
(14a)	Aantal kinderen van 15 jaar of jonger	Cijfer	61.168	70.143	75.824	88.141	132.867	116.993	114.482	131.496
(14b)	Aantal personen van 65 jaar of ouder	Cijfer	14.892	19.241	15.782	21.980	36.368	30.191	29.395	40.139
(14c)	Aantal vrouwen	Cijfer	69.589	89.980	87.331	98.913	168.206	138.073	138.855	177.334
(14d)	Aantal migranten, deelnemers van buitenlandse afkomst, minderheden (waaronder gemarginaliseerde gemeenschappen zoals de Roma)	Cijfer	87.018	99.111	93.466	102.269	118.448	105.821	106.155	130.104
(14e)	Aantal personen met een handicap	Cijfer	5.013	5.858	10.611	9.788	12.658	12.620	10.639	14.575
(14f)	Aantal daklozen	Cijfer	21.349	11.021	10.378	20.414	19.929	19.800	16.009	20.566

2.3.4. OUTPUTINDICATOREN BETREFFENDE GEBODEN FUNDAMENTELE MATERIËLE BIJSTAND

Niet van toepassing.

2.3.5. RESULTAATSINDICATOREN BETREFFENDE GEBODEN FUNDAMENTELE MATERIËLE BIJSTAND

Niet van toepassing

II. VERSLAGEN VOORGELEGD IN 2017, 2022 EN FINAAL UITVOERINGSVERSLAG

3. BIJDRAGE AAN DE UITVOERING VAN DE SPECIFIEKE EN ALGEMENE DOELSTELLINGEN VAN HET FEAD

3.1. *INFORMATIE EN EVALUATIE VAN DE BIJDRAGE AAN DE UITVOERING VAN DE SPECIFIEKE EN ALGEMENE DOELSTELLINGEN VAN HET FEAD, ZOALS BEPAALD IN ARTIKEL 3 VAN DE VERORDENING (EU) NR. 223/2014*

3.1.1. ALGEMEEN

In 2021 werd 13,1 % van de bevolking in België beschouwd als armoederisico (AROP).

Het gaat om personen die in een gezin leven waarvan het totale beschikbare inkomen lager is dan de armoededrempel, die 1.287 euro per maand bedraagt voor een alleenstaande.

11,9 % van de bevolking leefde trouwens in een gezin met een lage arbeidsintensiteit (LWI).

In 2021 bevond 6,3 % van de Belgen zich in een toestand van ernstige materiële en sociale deprivatie (SMSD).

Van personen die geconfronteerd worden met minstens één van de drie voornoemde situaties wordt beschouwd dat zij het risico lopen op armoede of sociale uitsluiting (AROPE) volgens de Europese armoede-indicator in het kader van de strategie “Europe 2030”. In 2021 ging het om 19,3 % van de bevolking.

De nationale cijfers verbergen grote regionale verschillen. Voor elk van de kernindicatoren is de toestand het meest precair in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het minst precair in het Vlaams Gewest. Het Waalse Gewest bevindt zich tussen de twee, maar registreert echter armoedeniveaus die hoger liggen dan het nationaal niveau. Er zijn eveneens grote verschillen op provinciaal niveau. De Vlaamse provincies ontlopen elkaar niet veel, met uitzondering van Antwerpen waar de hoogste niveaus worden geregistreerd. In Wallonië zijn de verschillen meer uitgesproken: Henegouwen heeft de hoogste armoedepercentages, Waals-Brabant de laagste.

3.1.2. *BIJDRAGE AAN DE UITVOERING VAN DE SPECIFIEKE EN ALGEMENE DOELSTELLINGEN VAN HET FEAD*

In België heeft de BA geen specifieke evaluatie van het FEAD uitgevoerd tijdens het jaar 2021. De werkzaamheden in verband met de door de EC gevraagde enquête zijn echter wel gestart (zie hieronder).

Krachtens artikel 17 van Verordening (EU) nr. 223/2014 van het Europees Parlement en van de Raad wordt de Lidstaten gevraagd om een enquête uit te voeren bij de eindbegunstigden van het FEAD (meest behoeftigen). Het is de bedoeling om hun socio-economische situatie beter te begrijpen, evenals hun mening over de hulp van het FEAD. De Europese Commissie zal de behaalde resultaten gebruiken om het beleid in verband met het FEAD te evalueren en te verbeteren.

De Lidstaten zijn verplicht om deze enquête twee maal uit te voeren tijdens de programmatie: in 2017 en in 2022.

De enquête bestaat uit twee gedeelten, een gedeelte voor de partnerorganisaties en een gedeelte “gesprek met de eindbegunstigden”.

Deze zelfde enquête werd al uitgevoerd in 2017.

Toen werd, in overleg met de partners, beslist om deze enquête "intern" uit te voeren, met de deelname van alle partners. De enquêtes werden dus door de verenigingen zelf uitgevoerd, naar aanleiding van een steekproef uitgevoerd door de POD MI.

Wij houden natuurlijk alle documenten ter beschikking, indien nodig.

Toen hebben wij veel overleg gepleegd met de andere lidstaten over de manier waarop de enquête werd uitgevoerd. Toen bleek dat België de enige lidstaat was die de enquête intern had uitgevoerd. Hierdoor konden wij de voor- en nadelen van deze methodologie evalueren en willen wij, voor deze tweede enquête, de werkmethode wijzigen en ze uitbesteden.

Bovendien heeft het feit dat deze enquête intern werd uitgevoerd een grote werklast tot gevolg gehad: voor de partnerorganisaties die steekproeven hebben moeten uitvoeren en de resultaten hebben moeten ingeven via een webformulier, enerzijds en voor het team FEAD dat de gegevens manueel heeft moeten verzamelen om het verslag dat moest worden voorgelegd aan de EC te kunnen voltooien, anderzijds.

Aangezien de lokale organisaties de laatste 2 jaren onder zeer grote druk stonden en omdat het team FEAD het momenteel ook zeer druk heeft met de uitvoering van het FEAD-programma 2014-2020 in de huidige aanbesteding (wijziging van de leverdata, aanvragen tot prijsherziening, ...) en met de voorbereiding van het nieuwe programma ESF+ 2021-2027 willen wij de werklast zoveel mogelijk verlichten.

Daarom werd, voor de enquête van 2022, beslist, in overleg met onze partners, om de interviews/de enquête uit te besteden.

De BA heeft dus een aanbesteding gelanceerd om de gestructureerde enquête 2022 tot een goed einde te brengen.

De gevolgde methodologie en extra uitleg (berekening van de steekproef, resultaten van de testfase, enz.) zal gegeven worden in het jaarverslag van 2023 en in de methodologische nota die zal bezorgd worden samen met de enquête, eind 2022 / begin 2023.

De uitvoeringskalender van de enquête is de volgende:

- Aanbesteding: juni 2022
- Duur van de opdracht: 5 maanden en uiterlijk tot eind december 2022.

De BA hoopt – na de analyse van de resultaten van de enquête – een duidelijker zicht te hebben op de bijdrage van het FEAD aan de uitvoering van de specifieke en globale doelstellingen, zoals gespecificeerd in artikel 3 van de verordening (EU) nr. 223/2014.

Wij stellen hieronder echter enkele denkpistes voor die deze analyse voorafgaan en trachten de efficiëntie, de relevantie en de samenhang van de acties te meten.

Efficiëntie:

- *In welke mate draagt het FEAD bij tot de nationale en Europese doelstellingen tot vermindering van de armoede en sociale insluiting?*

Het FEAD draagt bij tot alle nationale en Europese doelstellingen die tot doel hebben armoede te bestrijden en sociale inclusie in te sluiten. Het aantal personen dat wordt geholpen stijgt elk jaar en er worden meer dan 350.000 personen geholpen, dankzij het FEAD.

Gezien het feit dat de samenwerking met de OCMW's een sleutelaspect is van de uitvoering van het FEAD in België kunnen we zeggen dat het FEAD deel uitmaakt van een geïntegreerd sociaal beleid.

Via de OCMW's waarborgen wij dan ook de begeleidende maatregelen.

- *In welk mate heeft de bijstand de meest kwetsbare groepen bereikt (daklozen, kinderen met een risico op armoede, enz.) en helpt hen om verder te gaan naar insluiting?*

Tijdens het verzamelen en analyseren van de jaarlijkse statistieken ziet de BA dat de kwetsbare groepen worden bereikt (daklozen, kinderen, enz.). Maar deze statistieken vermelden niet of deze steun ertoe bijdraagt om de stap te zetten naar de sociale insluiting van de begunstigen. De eerste enquête in 2017 had aangetoond dat via het FEAD een stap kon gezet worden naar de sociale insluiting van de begunstigen.

- *Zijn er aanpassingen mogelijk wanneer de noden wijzigen of er nieuwe noden verschijnen?*

Ja, aanpassingen zijn steeds mogelijk – en worden zelfs aangemoedigd. Wij passen de lijst van voedingsproducten, bijvoorbeeld, jaarlijks aan. Tijdens de Covidcrisis en vervolgens de crisis in Oekraïne hebben wij op de omstandigheden gereageerd en de werking zo aangepast dat we zoveel mogelijk behoeftigen konden bereiken.

Samenhang

- *Welke rol speelt het FEAD in het nationale systeem tot vermindering van de armoede?*

Het FEAD in België maakt deel uit van een geïntegreerd sociaal beleid (toegespitst op de samenwerking tussen de partnerorganisaties FEAD en de OCMW's).

Het FEAD vertegenwoordigt ongeveer 50 % van wat de voedselbanken en de instellingen voor voedselhulp verdelen aan de meest behoeftigen.

- *In welke mate is de steun van het FEAD een aanvulling op de steun verstrekt door andere instrumenten van de Europese Unie, in het bijzonder het ESF en het AMIF?*

Hoewel we over het algemeen kunnen zeggen dat alle fondsen complementair zijn, blijft het aanvullende karakter ESF/FEAD vrij laag in België. De twee fondsen hebben immers een verschillend doelpubliek (verscheidenheid van de problemen van het doelpubliek, enz.). Een groot deel van het FEAD-publiek zal nooit kunnen behoren tot de ESF-doelgroep (gepensioneerden, nieuwkomers, mensen met veel schulden, eenoudergezinnen, illegalen, enz.; we stellen trouwens vast dat deze groepen voortdurend groter worden). Bovendien richt het fonds zich tot de meest kwetsbare burgers in een toestand van extreme armoede, die zich te ver van de arbeidsmarkt bevinden om de sociale inclusiematregelen van het ESF te genieten. De twee fondsen hebben fundamenteel verschillende doelstellingen (enerzijds ernstige materiële deprivatie en anderzijds professionele integratie).

Het FEAD is bedoeld om de ernstigste vormen van armoede te bestrijden en dat moet zo blijven.

Efficiëntie

- *Zit België als het ware boven hetgeen strikt vereist wordt door de EC?*

Terwijl ook aandacht moet worden besteed aan het risico om verplichtingen op te leggen die niet vereist worden door Europa ("goldplating"), tracht de BA verder te gaan dan hetgeen strikt vereist is op verschillende niveaus:

- Verschillende malen materiële hulp aangeboden: babyluiers, hygiënekits, maandverband, materiële basishulp: shampoo, zeep, enz.
- Speciale procedure voor de selectie van de aan te bieden producten (goede praktijk).
- Pilotprojecten ontwikkelen: bijvoorbeeld soep verdelen via onverkochte producten.
- Smaaktesten van bereide maaltijden om de verdeling van kwaliteitsvolle voedingsproducten te waarborgen.
- Er werden talrijke subsidies toegekend aan de OCMW's en aan de opslagplaatsen om de verschillende crises het hoofd te bieden.

De POD MI subsidieert trouwens eveneens de OCMW's door het financieren van activiteiten rond herintegratie voor een kwetsbaar publiek (meer bepaald kookworkshops, enz.).

Participatie en sociale activering heeft de verhoging tot doel van de sociale participatie en het verbreken van het sociale isolement via sociaal nuttige activiteiten. De nadruk wordt dus niet enkel gelegd op een socioprofessionele inschakeling, maar ook op een sociale, culturele en politieke emancipatie.

Wat is de toegevoegde waarde van de EU?

Het FEAD steunt zeker de nationale actie in zijn inspanningen. Het FEAD vertegenwoordigt over het algemeen ongeveer 50 % van wat de Belgische voedselbanken of de organisaties voor voedselhulp verdelen. In België zijn er talrijke organisaties die enkel FEAD-producten verdelen (ongeveer een organisatie op drie).

De gevolgen van het stopzetten van de steun aan FEAD zouden catastrofaal zijn, aangezien zo meer dan 35 % van de organisaties geen producten meer zouden kunnen verdelen.

Wij kunnen ook zeggen dat het FEAD lokale/regionale innovaties steunt: het project soep bereid op basis van onverkochte producten is de basis van een lokaal project dat op nationale schaal zal worden getest.

Relevantie

- *Wat is het belang van de hulp voor de doelgroepen? Hoe beantwoordt de hulp aan hun behoeften? Zijn er lacunes?*

Zoals hierboven verklaard, raadplegen wij, bij het opstellen van de lijst van voedingsproducten voor elke campagne, talrijke partners (ervaringsdeskundigen [in armoede en sociale uitsluiting]) om voedselhulp te verdelen die zo goed mogelijk aan hun behoeften beantwoordt.

III. BIJLAGEN

Bijlage I	Resultaatsindicatoren
Bijlage II	Outputindicatoren

IV. BIJLAGE: SAMENVATTING VAN DE OPMERKINGEN VAN DE BETROKKEN DEELNEMENDE PARTIJEN OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 13, PARAGRAAF 2, VAN DE VERORDENING (EU) NR. 223/2014

Zoals bepaald in de verordening heeft de BA het ontwerp van jaarverslag voorgelegd aan al haar partners.

Concreet werd het verslag verstuurd naar de Belgische federatie van voedselbanken, het Rode Kruis, de 'Fédération des Services Sociaux' (FDSS), Alimen't, het Belgisch netwerk armoedebestrijding (BAPN), Level IT, Herwin, Welzijnsschakels, onze beleidscel en de verenigingen van steden en gemeenten.

Wij hebben wat commentaren ontvangen vanwege een partner die geïntegreerd werden in de eindversie.

V. LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORINGEN

AA	Auditautoriteit
AROP	At-risk-of-poverty
BA	Beheersautoriteit
CA	Certificeringsautoriteit
FAVV	Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
EC	Europese Commissie
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
EU	Europese Unie
FDSS	la Fédération des Services Sociaux
FEAD	Fund of European Aid to the Most Deprived – Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen
LOI	Lokaal Opvanginitiatief
GGO	Genetisch gemodificeerd organisme
OP	Operationeel programma
POD MI	POD Maatschappelijke Integratie